

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 46/07-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. apríla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť W., s. r. o., so sídlom K., zastúpenej advokátom JUDr. M. J., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 229/97 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť W., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2006 doručená sťažnosť W., s. r. o., so sídlom K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 229/97.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 229/97 sa žalobou podanou okresnému súdu 27. marca 1997 sťažovateľka domáhala od žalovaného „zaplatenia schodku na zverených hodnotách vo výške 26. 135,- Sk a príslušenstvo“. Podľa tvrdení sťažovateľky okresný súd síce v danej veci už vyhlásil rozsudok 26. januára 2006, avšak v období pred jeho vyhlásením sa postup okresného súdu vyznačoval zbytočnými a neodôvodnenými prietahmi, čím sa predlžoval stav právnej neistoty sťažovateľky.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„(...) I keď už vo veci bol vydaný rozsudok súdu prvého stupňa nemožno opomenúť tú skutočnosť, že v období medzi 11. 5. 1999 a 10. 2. 2005 súd vo veci nekonal. Ak súd vo veci nekonal v podstate v období 6 rokov, vo veci nevytyčuje pojednávania, nevykonáva procesné úkony, takáto nečinnosť súdu nie je akceptovateľná.

(...) Okresný súd Košice II vo veci spôsobil rozsiahle prietahy v súdnom konaní, ktoré navyše boli úplne zbytočné. Žaloba bola podaná v roku 1997, rozsudok vydaný v roku 2006 a v období súdneho konania na súde prvého stupňa od roku 1999 do roku 2005 súd prakticky vôbec nekonal a predmetným prípadom sa nezaoberal. Nie je mysliteľné, aby spor v takejto veci od podania žaloby do jeho právoplatného skončenia (ktoré i toho času je v nedohľadne) trval 10 i viac rokov. Nejde právne ani skutkovo o zložitú vec, ktorú bolo možné za účinného použitia prostriedkov, ktoré konajúci súd mal k dispozícii - inštitútov občianskeho procesného práva, okresný súd však nie len, že konanie viedol používaním inštitútov nesprávnych, prípadne ich využíval neefektívne, okresný súd vo veci vôbec nekonal.

(...) Predstava sťažovateľky o konaní pred súdom bez zbytočných prietahov je hlboko otrasená, ak na rozsudok súdu prvého stupňa v tejto veci musela čakať 9 rokov. (...)“

Na základe uvedeného sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C/229/1997 porušil základné právo W., s. r. o. aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov zaručené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a aby sa jej vec prejedнала v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. W., s. r. o. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 130.000,- Sk, ktoré je jej Okresný súd Košice II povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. W., s. r. o. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej sume 5.788,- Sk (2 x 2.730,- Sk úkon právnej pomoci - § 11/2 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a 2 x 164,- Sk paušálna náhrada - § 16/3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), ktorú je Okresný súd Košice II povinný jej vyplatiť na účet advokáta JUDr. M. J. do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

V súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu zaručenému v čl. 48 ods. 2 ústavy a právu zaručenému v čl. 6 ods. 1 dohovoru len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 229/97 okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom z 26. januára 2006, ktorým žalobe sťažovateľky vyhovel v celom rozsahu. Proti rozsudku podal 19. apríla 2006 žalovaný odvolanie, v dôsledku čoho okresný súd 11. mája 2006 predložil spis Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), ktorý o odvolaní konal pod sp. zn. 6 Co 209/06.

Sťažnosť na postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 229/97 bola ústavnému súdu doručená (6. júna 2006, na poštovú prepravu podaná 5. júna 2006), t. j. po tom, ako okresný súd vo veci vyhlásil rozsudok (26. januára 2006) a predložil spis s opravným prostriedkom na rozhodnutie krajskému súdu (11. mája 2006). V čase podania sťažnosti už okresný súd nebol oprávnený vo veci konať, nemohol ovplyvniť priebeh konania, a teda ani porušiť základné právo sťažovateľky zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože vyhlásením rozsudku vo veci samej

(26. januára 2006) a jeho doručením okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľky. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd v tomto štádiu nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Tieto skutočnosti viedli k záveru ústavného súdu, že sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená. Z tohto dôvodu ju ústavný súd odmietol už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V rámci predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd navyše zistil, že odvolacie konanie o odvolaní žalovaného z 19. apríla 2006 vedené krajským súdom pod sp. zn. 6 Co 209/06 bolo skončené bez vydania meritórneho rozhodnutia 1. decembra 2006, keď krajský súd listom vrátil spisový materiál okresnému súdu za účelom dopracovania uznesenia o žiadosti žalovaného priznať mu oslobodenie od súdnych poplatkov za podané odvolanie. Po doručení spisu 1. januára 2007 okresný súd dopracoval uznesenie sp. zn. 19 C 229/97 z 25. januára 2007, ktorým priznal žalovanému oslobodenie od súdnych poplatkov a následne po viacnásobných pokusoch o doručenie uznesenia žalovanému postúpil 28. marca 2007 spis opätovne krajskému súdu na odvolacie konanie, ktoré je krajským súdom dosiaľ vedené pod sp. zn. 6 Co 119/07.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo

slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti na rozhodnutie, ktorou sa sťažovateľka domáhala ich priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2007